

Geirfa Graidd Canolradd¹

Mae'r rhestr hon yn rhoi arwydd i diwtoriaid o'r eitemau geirfa craidd y dylai ymgeiswyr eu dysgu. Bydd y profion goddefol (gwrando a darllen) yn cynnwys eitemau dieithr, gan ddisgwyl bod ymgeiswyr yn gallu eu hanwybyddu neu ddyfalu'r ystyr o'r cyd-destun. Gall y profion gynnwys eitemau eraill y bernir gan y gweithgor arholiadau eu bod yn addas. Ni ddylai tiwtoriaid gyfyngu'r dysgu i'r rhestr hon yn unig – canllaw yn unig sydd yma. Lle bo eitem neu ymadrodd yn berthnasol i anghenion dysgwyr, e.e. teitl swydd, yna mae'n werth eu cyflwyno.

Disgwylir bod ymgeiswyr yn gyfarwydd â'r rhestri lefel Mynediad a Sylfaen wrth asesu lefel Canolradd.

Nodir amrywiadau enghreifftiol i'r geiriau, a chyfuniadau cyffredin i'r eitemau (cyfleoliadau). Lle bo amrywiadau tafodieithol, e.e. nawr/rŵan, does dim disgwyl i ddysgwyr adnabod y gair cyfatebol yn y dafodiaith arall ar y lefel hon. Hefyd, nodir * wrth yr eitemau y bydd disgwyl i'r ymgeiswyr eu deall yn unig, ac nid eu defnyddio wrth siarad neu ysgrifennu. Gall yr un gair craidd ymddangos ar lefelau gwahanol, lle bo'r cyfleoliadau'n perthyn i lefelau eraill, e.e. mae 'haul' yn ymddangos ar lefel Mynediad, ac eto ar lefel Sylfaen mewn cyfleoliadau fel 'eli haul' a 'lliw haul'.

	Amrywiadau tafodieithol, ffurfiau amgen neu ffurfiau lluosog	Cyfleoliadau a Phriod-ddulliau
1.	Aber	
2.	Absennol	
3.	Acen	
4.	Achub	bad __ cwch __
5.	Adain	Adenydd
6.	Addysg	__ bellach __ uwch coleg __ __ gorfforol __ uwchradd
7.	Adeg	
8.	Adloniant	
9.	Adran	
10.	Adrodd	
11.	Aelod	__ Cynulliad __ Seneddol
12.	Addurniadau	__ Nadolig
13.	Afalau	Coeden __ Tarten __
14.	Afiach	
15.	Afiechyd	
16.	Agored	
17.	Agoriad (Agor lle neu achlysur)	
18.	Agwedd	
19.	Ail	__ law __ iaith
20.	Ailadrodd	
21.	Ailgylchu	
22.	Alcohol	
23.	Allanfa	
24.	Allt	Rhiw, Tyle
25.	Amaethyddiaeth	

¹ Seilir y rhestri ar waith ymchwil a gynhaliwyd gan Steve Morris, Paul Meara a Tess Fitzpatrick, Prifysgol Abertawe. Gofynnir i chi ddyfynnu'r gronfa ddata hon fel hyn / Please cite this database as follows:
Morris, S., Meara, P. & Fitzpatrick, T. (2019). Geirfa Graidd Lefel Canolradd. [Ar-lein / On-line]

26.	Amaethyddol		
27.	Amgylch		O __
28.	Amgylchedd		
29.	Amlwg		
30.	Amrywiaeth		
31.	Amseru		
32.	Amynedd		
33.	Anadlu		
34.	Anaf		
35.	Anafu		
36.	Anferth		
37.	Angenrheidiol		
38.	Anghywir		
39.	Anhapus		
40.	Anhygoel		
41.	Annibendod	Llanast	
42.	Annifyr		
43.	Antur		
44.	Apwyntiad		
45.	Ar		__ ddihun __ y pryd
46.	Arafu		
47.	Archebu		
48.	Arddangos		
49.	Arddangosfa		
50.	Arfordir		Llwybr yr __
51.	Argraffu		
52.	Argyfwng		
53.	Arlunydd		
54.	Arogl	Oglau, Gwynt	
55.	Arogli	Ogla, Gwynto	
56.	Arth		
57.	Artist		
58.	Arwain		
59.	Arweinydd		
60.	Asgwrn		
61.	Atgoffa		
62.	Atgof	Atgofion	__ melys Hel __
63.	Awdurdod		
64.	Awyr		__ las
65.	Baner		
66.	Basged		
67.	Bat		
68.	Baw		__ ci
69.	Bedd		Carreg fedd
70.	Benthyca		
71.	Berf		
72.	Beudy		
73.	Blaen		Yn y __ Ar y __
74.	Blanced		
75.	Blas		
76.	Blasu		

77.	Blêr	Anniben	
78.	Blinder		
79.	Blinedig		
80.	Blino		__ ar
81.	Blwch		
82.	Bodlon		
83.	Bol	Bola	Llond __ Botwm __
84.	Bòs		
85.	Brenin		
86.	Breuddwyd		
87.	Breuddwydio		
88.	Briciau		
89.	Bricsen Brics		
90.	Bro		
91.	Bron (corff)		
92.	Brwnt		
93.	Bryn		
94.	Brysio		
95.	Budr		
96.	Busneslyd		
97.	Bwlch		
98.	Bwrdd		__ Croeso Gosod y __
99.	Bwyd		__ parod Banc __ Chwant __ Gwastraff __
100.	Bwyta		__ fel mochyn
101.	Bychan		
102.	Bys		__ bawd __ troed
103.	Bysiau	Bysus	Gorsaf __
104.	Bywiog		
105.	Cadair		__ esmwyth __ freichiau
106.	Cadw		__ trefn __ dyddiadur __ at __ cwmni __ llygad ar __'n gynnes __ cysylltiad __ golwg ar __ sŵn
107.	Caead		
108.	Cael		__ gward â/ar __ blas ar __ llond bol
109.	Caets		
110.	Cais (swydd)		Gwneud __ Ffurflen gais
111.	Calendr		
112.	Call		
113.	Calan		__ Gaeaf __ Mai
114.	Cam		
115.	Camera		__ cyflymder
116.	Campio		
117.	Caneuon		
118.	Cangen		
119.	Caniatâd		
120.	Cannwyll		
121.	Canrif		
122.	Cân		__ i Gymru
123.	Canu (offeryn)		__'r piano __'r delyn

124.	Cap		
125.	Cariadus		
126.	Carreg Cerrig		
127.	Casgliad		
128.	Cau		__ dy ben
129.	Cawell		
130.	Cawl		gwneud __ o
131.	Cawr		
132.	Caws		__ gafr
133.	Cefnogaeth		
134.	Cefnogi		
135.	Ceiliog		
136.	Celf		__ a Chreffft
137.	Celwydd		
138.	Cemeg		
139.	Cenedlaethol		
140.	Cennin		
141.	Cerbyd		
142.	Cerdd (Miwsig, Barddoniaeth)		
143.	Cerddorfa		
144.	Cês		
145.	Chwedl		
146.	Chwyn		
147.	Chwynnu		
148.	Chwyrnu		
149.	Cicio		
150.	Cist		Cist __
151.	Ciw		
152.	Claddu		
153.	Claf	Cleifion	Adran __
154.	Clasurol		
155.	Clebran		
156.	Clecs		
157.	Clêr	Pryfed	
158.	Clo		
159.	Cloch		Canu __
160.	Clogwyn		
161.	Clonc		
162.	Cludo		
163.	Clustog		
164.	Clwtyn		
165.	Clyfar		
166.	Clymu		
167.	Clyw		Trwm ei __ O fewn __
168.	Cnau		
169.	Cochi		
170.	Codi		__ llaw __ ofn __ 'r ffôn 'r plant __ cwestiwn
171.	Cof		
172.	Cofnodion		
173.	Coler		

174.	Colled		
175.	Colur		
176.	Comedi		
177.	Copa		
178.	Côr		__ meibion
179.	Cot	Côt	__ o baent
180.	Corfforol		
181.	Corwynt		
182.	Cosi		
183.	Costus		
184.	Cotwm		
185.	Cownter		
186.	Crand		
187.	Creadigol		
188.	Crefft		
189.	Creision		__ yd
190.	Creu		
191.	Creulon		
192.	Cribo		
193.	Criw		
194.	Croesawgar		
195.	Croesawu		
196.	Croesffordd		
197.	Crud		
198.	Crwn	(G)ron	
199.	Crwydro		
200.	Cryfder		
201.	Cul		
202.	Curo		__ dwylo __ drws __ tîm
203.	Cwblhau		
204.	Cwlwm		
205.	Cwrs		Dilyn__
206.	Cwrt		
207.	Cwsg		
208.	Cwt		__ ieir __ gwair
209.	Cwympo ma's	Ffraeo	
210.	Cydio		
211.	Cydweithio		
212.	Cydweithwyr		
213.	Cyfaill		
214.	Cyfarch		
215.	Cyfarth		
216.	Cyfarwyddiadau		
217.	Cyfathrebu		
218.	Cyfeillion		
219.	Cyfrif		__ banc
220.	Cyffordd		
221.	Cyfforddus		
222.	Cyffro		
223.	Cyffuriau		
224.	Cyffwrdd		

225.	Cyflog		
226.	Cyflogi		
227.	Cyflymder		Camera __
228.	Cyfnod		
229.	Cyfoes		
230.	Cyfoeth		
231.	Cyfraith		
232.	Cyfres		
233.	Cyfrinach		
234.	Cylch		__ chwarae
235.	Cylchgrawn		
236.	Cymar		
237.	Cymdeithas		
238.	Cymdeithasol		
239.	Cymeriad		
240.	Cymhleth		
241.	Cymorth		__ cyntaf
242.	Cymuned		
243.	Cymwynas		
244.	Cymysg		
245.	Cymysgu		
246.	Cynffon		
247.	Cynhesu	Twymo	
248.	Cynllunio		
249.	Cynnal		__ a chadw __ sgwrs
250.	Cynnig		
251.	Cyntedd		
252.	Cynulleidfa		
253.	Cysgod		
254.	Cystadleuaeth		
255.	Cystadlu		
256.	Cyswllt		
257.	Cytundeb		
258.	Cyw		
259.	Cywir		
260.	Dadl		
261.	Dadlau		
262.	Daear		
263.	Dagrau		
264.	Dal		__ ati
265.	Dannedd		__ doddi, __ gosod
266.	Darlith		
267.	Darlun		
268.	Datblygu		
269.	Dathliad		
270.	Dawn		
271.	Dealltwriaeth		
272.	Deallus		
273.	Defnydd (defnyddio)		
274.	Deiet		
275.	Deilen	Dail	

276.	Derbyn		
277.	Diamynedd		
278.	Dieithr	Dierth, Diarth	
279.	Diffyg		__ amser __ cwsg __ hyder
280.	Diflastod		
281.	Difrifol		
282.	Difyr		
283.	Digalon		
284.	Digwyddiad	Digwyddiadau	
285.	Dim		Pob __ l'r __
286.	Dioddef		__ o
287.	Diogel		
288.	Diogelwch		
289.	Diogi		
290.	Diolch		__ o galon
291.	Diolchgar		
292.	Disgo		
293.	Disgwyl		__ bws __ babi
294.	Disgyn		
295.	Distawrwydd		
296.	Diweddar		
297.	Diweithdra		
298.	Diwydiant		
299.	Diwylliant		
300.	Dod		__ i ben __ o hyd i
301.	Drewi		
302.	Dril		
303.	Dros		__ dro
304.	Drosodd		
305.	Drych		
306.	Dur		
307.	Duw		
308.	Dwbl		
309.	Dwfn		
310.	Dwl		
311.	Dwyieithog		
312.	Dwyn		
313.	Dwyrain		__ Canol
314.	Dwys		
315.	Dychrynlyd		
316.	Dyddiad		__ cau
317.	Dyddiol		
318.	Dyfodol		__ agos
319.	Dyled		
320.	Dymuno		
321.	Eglur		
322.	Eglwys		__ Gadeiriol
323.	Egni		
324.	Eidalaidd		
325.	Eirlaw		
326.	Eisiau		Gweld __

327.	Electronig		
328.	Emosiwn		
329.	Eryn		
330.	Enfawr		
331.	Enfys		
332.	Esmwyth		
333.	Ewyn		
334.	Ffa		__ coffi
335.	Ffafr		
336.	Ffaith		
337.	Ffansi		Gwisg __
338.	Ffarwelio		
339.	Ffasiwn		
340.	Fferyllydd		
341.	Ffin		
342.	Ffiseg		
343.	Ffisig		Moddion
344.	Ffitrwydd		
345.	Fflam	Fflamau	
346.	Ffon		
347.	Fforest		
348.	Ffraeo	Cwmpo ma's	
349.	Ffres		
350.	Ffrynt (Tywydd, Blaen)		Drws __
351.	Ffurfiol		
352.	Ffyrdd		
353.	Ffyrnig		
354.	Ficer		
355.	Gafael		Cadw __ Colli __
356.	Gafr		
357.	Galluog		
358.	Galw		__ heibio __ draw
359.	Garw		
360.	Genedigaeth		
361.	Glan	Glannau	
362.	Gliniadur		
363.	Glo		
364.	Gofal		Cartref __
365.	Gofalwr		
366.	Gofod		
367.	Gollwng		
368.	Golygu (ystyr)		
369.	Gorchymyn		
370.	Gorffwys		
371.	Gorwel		
372.	Gosod		Dannedd __ Llyfr __ Tŷ ar osod
373.	Gradd		
374.	Gramadeg		
375.	Grawnfwyd		
376.	Grawnwin		
377.	Grefi		

378.	Gwaed		
379.	Gwael		
380.	Gwaelod		
381.	Gwahanol		
382.	Gwasg		
383.	Gwasgu		
384.	Gwastad		
385.	Gwastraff		
386.	Gwau		
387.	Gwawr		
388.	Gwefus	Gwefusau	
389.	Gweiddi		
390.	Gweini		
391.	Gweinidog		
392.	Gweinyddol		
393.	Gweithgar		
394.	Gweithgaredd	Gweithgareddau	
395.	Gweithle		
396.	Gwên		
397.	Gwenu		
398.	Gwerin		Canu __ Cân werin Clwb __ Dawnsio __
399.	Gwerth		
400.	Gwerthfawr		
401.	Gwibdaith		
402.	Gwirionedd		Mewn __
403.	Gwlân		
404.	Gwledig		Parc __
405.	Gwleidyddiaeth		
406.	Gwlychu		
407.	Gwm		
408.	Gwrach		
409.	Gwrthod		
410.	Gwthio		
411.	Gwylltio		
412.	Gwynto		
413.	Gyrfa		
414.	Haearn		
415.	Hael		
416.	Hallt		
417.	Hamddenol		
418.	Hanesyddol		
419.	Hanfodol		
420.	Hapusrwydd		
421.	Hardd		
422.	Heini		
423.	Hel	Casglu	
424.	Hen		__ ffasiwn
425.	Henaint		
426.	Heneiddio		
427.	Henoed		

428.	Heulwen	
429.	Hiraeth	
430.	Hobi	
431.	Hoffus	
432.	Hollol	
433.	Hwyliau	__ da __ drwg
434.	Hwyllog	
435.	Hwylus	
436.	Hwyr	Gyda'r __
437.	Hyd (pellter)	__ a lled
438.	Hyder	
439.	Hyderus	
440.	Hyfforddiant	
441.	Iachus	
442.	Iechyd	__ a diogelwch __ meddwl
443.	Ieir	
444.	Iesu	
445.	Ieuenctid	Clwb __
446.	Inc	
447.	India	
448.	Injan	__ dân
449.	Jyngh	
450.	Lapio	
451.	Lawnt	
452.	Letys	
453.	Lladd	
454.	Llafur	Y Blaid __
455.	Llais	
456.	Llanast	Annibendod
457.	Llanc	
458.	Llanw (Môr)	__ a thrai
459.	Llawdriniaeth	
460.	Llawr	Lawr __ __ gwaelod
461.	Lle	__ tân
462.	Llechi	
463.	Lled	Hyd a __
464.	Lledr	
465.	Llenwi	
466.	Leoliad	
467.	Llethr	__ sgïo
468.	Llety	
469.	Lleuad	
470.	Llifo	
471.	Llinell	
472.	Llithrig	
473.	Llithro	
474.	Llo	
475.	Llogi	
476.	Llonydd	
477.	Llosg	Pwnc __
478.	Llungopïo	Peiriant __

479.	Llwch	
480.	Llwy	__ garu
481.	Llwyaid	
482.	Llwyddiannus	
483.	Llwyddiant	
484.	Llwyddo	
485.	Llwyfan	
486.	Llwyth	
487.	Llydan	
488.	Llym	
489.	Llyncu	
490.	Llys	
491.	Llys__	Llysfrawd, Llyschwaer, Llysfam, Llysdad
492.	Llythyren	
493.	Llywodraeth	
494.	Locsyn	
495.	Lôn	__ feicio
496.	Malwen	
497.	Mân	__ siarad Oriau __ Newid __ Glaw __
498.	Man	
499.	Manylion	
500.	Marchnata	
501.	Marchogaeth	
502.	Marwolaeth	
503.	Meddal	
504.	Mefus	
505.	Mêl	Mis __
506.	Mellten	
507.	Mellt	
508.	Melysion	
509.	Menig	
510.	Mesur	
511.	Metel	
512.	Methu	
513.	Miloedd	
514.	Miwsig	
515.	Moddion	Ffisig
516.	Modern	
517.	Modrwy	
518.	Moethus	
519.	Mordaith	
520.	Mudiad	
521.	Mwd	
522.	Mwg	
523.	Mwynhad	
524.	Mynd	__ a dod __ amdani __ yn __ o ddrwg i waeth
525.	Mynwent	
526.	Naid	Blwyddyn __

527.	Nant		
528.	Naturiol		
529.	Neges		__ destun
530.	Nerfus		
531.	Nerth		
532.	Newid		__ meddwl
533.	Nifer		
534.	Niwsans		
535.	Nodiadau		
536.	Nos		Gyda'r __
537.	Nwyddau		
538.	Nyth		
539.	Oedi		
540.	Oddi		__ wrth __ cartre
541.	Oerfel		
542.	Oes (Cyfnod)	Oesoedd	Canol __
543.	Offer		
544.	Offeryn		
545.	Ofnus		
546.	Olwyn	Olwynion	
547.	Opera		
548.	Oriawr	Wats	
549.	Oriel		
550.	Palu		
551.	Papur		__ lapio
552.	Papuro		
553.	Paratoi		
554.	Parch		
555.	Parsel		
556.	Patrwm		
557.	Pecyn		
558.	Pell		O __
559.	Pellter		
560.	Pen		__ draw
561.	Pendant		
562.	Pensiwn		
563.	Perffaith		
564.	Perfformiad		
565.	Personol		Manylion __
566.	Personoliaeth		
567.	Perthyn		
568.	Perthynas	Perthnasau	
569.	Perygl		
570.	Peryglus		
571.	Piano		
572.	Pibell		
573.	Pigiad		
574.	Plaen		Siarad __ Bwyd __
575.	Plaid		O __
576.	Planhigyn	Planhigion	
577.	Plannu		

578.	Plastig		
579.	Plentyndod		
580.	Pleser		
581.	Pleserus		
582.	Plwg		
583.	Plygu		
584.	Pob		__ dim Bob yn ail
585.	Pobi		
586.	Poced		__ gefn
587.	Pop (diod, canu)		
588.	Pori		
589.	Poster		
590.	Pot		
591.	Potel		__ dŵr twym __ dŵr poeth
592.	Preifat		
593.	Pren		Llwy bren
594.	Presgripsiwn		
595.	Pridd		
596.	Priffordd		
597.	Prin		
598.	Priodas		Pen-blwydd __
599.	Proffesiwn		
600.	Profiad		
601.	Prydlon		
602.	Pryfed	Clêr	
603.	Pur		
604.	Pŵer		
605.	Pwyllgor		
606.	Pwyntio		
607.	Pwysau		Codi __ Colli __ Dan bwysau
608.	Pwyso		__ botwm
609.	Raced		
610.	Ras		__ geffylau
611.	Rasio		
612.	Reidio		
613.	Rhaff		
614.	Rhaglen		__ ddogfen
615.	Rhagorol		
616.	Rhannu		
617.	Rhaw		
618.	Rheol	Rheolau	
619.	Rhewllyd		
620.	Rhiant	Rhieni	__ maeth
621.	Rhifo		
622.	Rhiw	Allt, Tyle	
623.	Rhoi		__ diolch __ gwybod __'r gorau i
624.	Rhostio		
625.	Rhuthro		
626.	Rhwyd		
627.	Rhwyrstr		

628.	Rhwystro		
629.	Rhybudd		
630.	Rhydd		
631.	Rhyfel		
632.	Rhyw		
633.	Roc		__ a rôl Canu __
634.	Sach		
635.	Safle		
636.	Saws		__ afal
637.	Sbeis		
638.	Sbio	Disgwyl	
639.	Sbort		__ a sbri
640.	Sedd		__ flaen __ gefn
641.	Sefydliad		
642.	Sefyllfa		
643.	Sengl		
644.	Seren	Sêr	
645.	Serth		
646.	Sgîl	Sgiliau	
647.	Sgrin		
648.	Sgubo		
649.	Siâp		
650.	Siaradus		
651.	Sibrwd		
652.	Sicr		
653.	Sidan		
654.	Siglo		
655.	Silff		__ ben tân
656.	Sioe		__ gerdd
657.	Siswrn		
658.	Siwt		__ a thei
659.	Smart		
660.	Soffa		
661.	Steil		
662.	Storio		
663.	Straen		Dan __
664.	Streipiog		
665.	Stwffin		
666.	Sur		
667.	Swyddogol		
668.	Swynol		
669.	Sychder		
670.	Sychedig		
671.	Sydyn		
672.	Syllu		
673.	Sylw		
674.	Synnwyr		Gwneud __ __ cyffredin
675.	Syth bin		
676.	Taclus		
677.	Taflu		
678.	Tafodiaith		

679.	Tagfa		
680.	Tagu		
681.	Talcen		
682.	Taldra		
683.	Talentog		
684.	Tâp		
685.	Taran	Taranau	
686.	Taro		
687.	Tarten		__ 'falau
688.	Tarw		
689.	Tasg		
690.	Tawelwch		
691.	Teimlad	Teimladau	Dan deimlad
692.	Tegan		__ meddal __ electronig __ pren
693.	Teip		
694.	Testun		
695.	Tin		
696.	Tir		
697.	Tlws		
698.	Toddi		
699.	Top (Dillad, Pen Uchaf)		
700.	Torf		
701.	Toriad		
702.	Torri		__ gwair __ calon
703.	Trac		
704.	Traddodiadol		
705.	Traethawd		
706.	Trafferth		
707.	Traffordd		
708.	Trafnidiaeth		
709.	Trafod		
710.	Trefn		
711.	Trefnus		
712.	Trin		__ gwallt __ claf
713.	Triniaeth		
714.	Triongl		
715.	Tristwch		
716.	Tro		Gwneud y __ O dro i dro Am y __
717.	Troed		
718.	Troellog		
719.	Trwchus		
720.	Trwm		__ ei glyw __ ei chlyw
721.	Trwsio		
722.	Trydanol		
723.	Trydar (Cyfrifiadurol)		
724.	Trysor		
725.	Tsieina (Cwpanau, Gwlad)		
726.	Tun		
727.	Twlc		
728.	Twmpath		__ dawns

729.	Twpsyn		
730.	Twristiaid		
731.	Twymo		
732.	Tŷ		__ gwydr __ haf
733.	Tyle	Rhiw, Allt	
734.	Tymer		Colli __
735.	Tymheredd		
736.	Tynn		
737.	Tynnu		__ coes
738.	Tyrfa		
739.	Tywyllwch		
740.	Uchel		
741.	Unigolyn	Unigolion	
742.	Union		
743.	Uno		
744.	Unol Daleithiau		
745.	Wats	Oriawr	
746.	Ymateb		
747.	Ymchwil		
748.	Ymddiswyddo		
749.	Ymestyn		
750.	Ymgeisio		
751.	Ymlaen		__ llaw __ â ni
752.	Ymweliad		
753.	Ymwelydd		
754.	Ynni		
755.	Ysgafn		
756.	Ysgrifen		
757.	Ysgwyd		